

TYÖSSÄOPPIMISBLOGIN KEHITTÄMINEN

Tiina Huuskonen

Antti Korolainen

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Marraskuu 2012
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU

Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Huuskonen, Tiina; Korolainen, Antti
Työssäoppimisblogin kehittäminen

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 31 sivua + 7 liitesivua
Syyskuu 2012

Kehittämishankkeen tavoitteena oli kehittää Ylä-Savon ammattiopistoon mallia sähköisen työssäoppimispäiväkirjan käytöstä sisustus- ja sähköalan opiskelijoille työssäoppimisen seurannassa. Sähköinen työssäoppimispäiväkirja mahdollistaa tehokkaamman ja kätevämmän työssäoppimisen seurannan. Aluksi selvitimme mitä erilaisia sosiaalisen median sovelluksia on tällä hetkellä tarjolla. Päädyimme käyttämään blogia, koska se vastasi tarpeitamme parhaiten. Vertailimme työssä perinteisen työssäoppimispäiväkirjan sekä blogin käyttöä työssäoppimisen seurannassa.

Yhdistimme kahden eri alan opiskelijaryhmät kokeilemaan blogin käyttöä työssäoppimisessa. Kokeileminen tuotti positiivista tulosta ja saimme mielestämme aikaan perinteistä päiväkirjaa toimivamman ratkaisun työssäoppimisen seurantaan. Kokeilun aikana tuli lisää kehittämiskohteita ja jatkossa kokeilemme muun muassa yrittäjyysopintojen integroimista työssäoppimiseen.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
2	TYÖSSÄOPPIMINEN.....	5
3	TYÖSSÄOPPIMISVIHKO TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA	8
4	SOSIAALINEN MEDIA	9
	4.1 Yhteisöllisyys	9
	4.2 Verkkoteknologiat	10
	4.3 Sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet	10
5	BLOGIN SOVELTUVUUS OPETUKSEEN	14
6	KEHITTÄMISHANKKEEN TOTEUTTAMINEN	18
7	TYÖSSÄOPPIMISVIHKO VS BLOGI.....	21
8	OPISKELIJOIDEN PALAUTETTA TOP-BLOGISTA	23
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	23
10	SOSIAALINEN KOMMUNIKAATIO	26
11	LOPUKSI.....	29
	LÄHTEET	30
	LIITTEET.....	31
	Liite 1: Työssäoppimisvihkon etusivu	31
	Liite 2: Työssäoppimisvihkon työpaikan tiedot -sivu.....	32
	Liite 3: Työssäoppimisvihko perehdyttäminen sivu 1	33
	Liite 4: Työssäoppimisvihko perehdyttäminen sivu 2	34
	Liite 5: Työssäoppimisvihko perehdyttäminen sivu 3	35
	Liite 6: Työssäoppimisvihko perehdyttäminen sivu 4	36
	Liite 7: Työssäoppimisvihko, työtehtävät ja ajatukset työviikosta.....	37

1 JOHDANTO

Perustutkintojen opiskelijoille sisältyy opintoihin pakollista työssäoppimista vähintään 20 ov:a. Työssäoppimisen etenemistä seuraa työpaikkaohjaaja ja ohjaavaopettaja. Tähän asti oppilaitoksessa on ollut käytössä työssäoppimisvihko, joka on ollut opiskelijan tukena työssäoppimisen seurannassa. Työssäoppimisvihko koostuu perehdyttämisosiesta ja opiskelijan päiväkirjaosiesta.

Oppilaitoksessa on herännyt kahvipöytäkeskusteluissa esille, että nykyinen työssäoppimisvihko ei enää palvele työssäoppimisen ohjausta niin hyvin kuin sen pitäisi. Nykynuorille käsin kirjoittaminen on vieraampaa kuin aiemmin, joten päiväkirjoihin kirjoitetut sisällöt ovat niukentuneet vuosi vuodelta.

Sosiaalisen median kurssilla heräsi mielenkiinto kokeilla erilaisten sosiaalisen median työkalujen toimivuutta omassa opetuksessa ja saimme ajatuksen lähteä työstämään työssäoppimisen seurantaa sosiaalisen median avulla. Sosiaalinen media on opiskelijoille arkipäivää, joten nykypäivänä sitä tulisi pystyä hyödyntämään myös opetuksessa.

Kehittämishankkeen tavoitteena on ollut kehittää perinteistä työssäoppimisvihkoa sähköiseen muotoon työyhteisön käyttöön. Tarkoituksena on arvioida perinteisen työssäoppimisvihkon ja blogin soveltuvuuksia työssäoppimisen arviointiin. Työssä on tuotu esille sosiaalisen median työkaluja ja myös opettajien sekä opiskelijoiden kokemuksia blogin käytöstä.

2 TYÖSSÄOPPIMINEN

Työssäoppimisen lähtökohdat perustuvat lakiin (630/1998) ja asetukseen (811/1998) ammatillisesta koulutuksesta. Laissa määritelty ammatillisen koulutuksen tarkoitus on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeita sekä edistää työllisyyttä. Lain 6 §:n mukaisesti ammatillisessa koulutuksessa tulee ottaa huomioon työelämän tarpeet. Koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän kanssa. Laki edellyttää myös, että tuottaakseen ammattitaitoista työvoimaa tulee koulutuksen järjestäjän olla aktiivisessa yhteistyössä työelämän kanssa. Tutkinnon perusteiden mukaan työssäoppimisjaksojen tulee olla ammatinhallinnan kannalta riittävän pitkiä ja monipuolisia ja vain poikkeustapauksessa opiskelija suorittaa työssäoppimisen oppilaitoksen harjoitusyrityksessä tai vastaavin järjestelyin. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen tarkoituksena on varmistaa, että tutkinnon suorittajilla on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin ja työelämän edellyttämä ammattitaito. Työpaikalla tulee kiinnittää erityistä huomiota opiskelijan ohjaukseen ja palautteen antamiseen.

Sen lisäksi, mitä laissa ammatillisessa koulutuksessa (L 630/1998, 19 §, 28 §) voimassa olevissa työturvallisuussäädöksissä on säädetty, työturvallisuudessa noudatetaan seuraavaa: Sopimuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävästä koulutuksesta ja ammattiosaamisen näytöistä on kirjattava turvallisuuteen, tapaturmiin ja vahingonkorvauksiin liittyvät vastuut ja vakuutukset. Ennen työn aloittamista työnantaja ja koulutuksen järjestäjä varmistavat yhdessä, että opiskelijalla on edellytykset tehdä ko. työtä turvallisesti ja terveyttään vaarantamatta sekä ohjeita noudattaen. (Ylä-Savon ammattiopisto; opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa, Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto. 2009)

Ammatillisen koulutuksen keskeisimpiä viime vuosikymmenen uudistuksia ja kehittämishaasteita on ollut työelämälähtöisyyden kehittäminen. Koulutuspoliittisena

tavoitteena on ollut, että kaikkeen koulutukseen liitetään mahdollisimman laajasti työssäoppimista ja entistä enemmän koulutetaan aidoissa työympäristöissä. Työelämän vaatiman osaamisen kehittäminen on edellyttänyt yhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja työelämän kanssa.

(Koramo 2011, 5)

Ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaisesti työssäoppiminen on osa ammatillista koulutusta. Se on koulutuksen järjestämismuoto, jossa osa tutkinnon tavoitteista opitaan työpaikalla työtä tehden. Työssäoppimisella tarkoitetaan ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaan ammatilliseen koulutukseen sisältyvää aidoissa työympäristöissä tapahtuvaa tavoitteellista, ohjattua ja arvioitua opiskelua. Kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin sisältyy vähintään 20 opintoviikon laajuinen työssäoppimisjakso.

Koulutuspolitiikan tarkoituksena on ollut vakiinnuttaa työssäoppiminen osaksi ammatillista peruskoulutusta. Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnot ja niiden kehittäminen ovat keskeisessä asemassa erityisesti siksi, että tutkinnot ja niiden vaatima osaaminen liittyvät vahvasti työmarkkinoihin. Tutkintojen vaatimukset lähtevät työelämästä ja niissä heijastuu koulutuksen ja työelämän vuorovaikutus. Elinkeino- ja työelämän eri osapuolet tarvitsevat tietoa yksilöiden osaamisesta. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen tarkoituksena on ollut tehostaa toimia muun muassa työvoiman saatavuuden turvaamiseksi sekä koulutuksen työelämävastaavuuden vahvistamiseksi.

Työssäoppimisen tavoitteena on ollut erityisesti lisätä koulutuksen työelämävastaavuutta, tukea opiskelijoiden ammatillista kasvua ja syventää osaamista.

Työssäoppimisella pyritään helpottamaan ammattitaitoisen työvoiman saantia yrityksiin ja edistämään nuorten välitöntä työllistymistä ja työelämään siirtymistä. Työssäoppimisen aikana opiskelijat saavat tietoa työmarkkinoista ja tekevät tunnetuiksi työelämän pelisääntöjä ja toimintatapoja. Opiskelijan näkökulmasta käytännön tekemisen kautta opiskelijalle muodostuu käsitys työprosesseista ja opiskelija pääsee kiinni ammattimaiseen työskentelyyn. Työssäoppimisen toivotaan ehkäisevän nuorten syrjäytymistä ja edistävän elinikäistä oppimista. Työpaikkojen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyöllä varmistetaan työssäoppimisen

ja muun ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuus, laatu ja ajantasaisuus.
(Koramo 2011, 5)

Työssäoppimisen toteutuksesta vastaa koulutuksen järjestäjä. Toteutukseen sisältyy suunnittelua, opiskelijan ohjausta ja arviointia. Yhteistyö antaa edellytykset opiskelijoiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi, ja tämän myötä myös työpaikkojen, yritysten ja oppilaitosten osaaminen kehittyy. Koulutuksen järjestäjien velvollisuus olisi jatkuvasti arvioida, kuinka toimivia työelämän yhteistyösuhteet ovat.

(Koramo 2011, 6-7)

3 TYÖSSÄOPPIMISVIHKO TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA

Työssäoppimisjakson aikana sisustus- ja sähköalan opiskelijat ovat täyttäneet perinteisesti päivittäin työssäoppimisvihkoaan ja raportoinut siinä työtuntinsa, työtehtävänsä sekä sairauspoissaolonsa. Myös työturvallisuusohjeisiin perehdyttäminen on tehty vihkoon (liite 3). Perehdyttämisellä tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden avulla opiskelija oppii tuntemaan: työpaikan tavat ja henkilöstön sekä työnkuvansa ja siihen liittyvät odotukset. Vastuu perehdyttämisestä on esimiehillä, mutta myös perehdyttäjällä ja hänen työtovereillaan sekä opiskelijalla itsellään. (Työssäoppimisvihko, Ysao 2011)

Ohjauskäynneillä sekä työssäoppimisvihkojen tarkastuksessa ohjaava opettaja on tarkastanut mainitut kohdat sekä työnantajan varmennusmerkinnät. Lisäksi työssäoppimisvihko sisältää sivut opiskelijan itsearvioinnista. Nämäkin ohjaava opettaja tarkastaa.

Vihkoa on helppo kuljettaa mukana ja se sisältää kaikki oleelliset kohdat työssäoppimisen seuraamisessa tiivistetyssä paketissa.

4 SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalinen media eli tarkoittaa verkkoviestintäympäristöjä, joissa jokaisella käyttäjällä tai käyttäjäryhmällä on mahdollisuus olla aktiivinen viestijä ja sisällöntuottaja tiedon vastaanottajana olon lisäksi. Sosiaalisessa mediassa viestintä tapahtuu siis monelta monelle, eli perinteisille joukkotiedotusvälineille ominainen viestijän ja vastaanottajan välinen ero puuttuu. Sosiaalinen media on jälkiteollinen ilmiö, joka on muuttanut yhteiskunnan tuotanto- ja jakelurakennetta, taloutta ja kulttuuria. Professori Andreas M. Kaplanin ja Michael Haenleinin mukaan ”sosiaalinen media on joukko internet-sovelluksia, joiden ideologinen ja tekninen perusta on Web 2.0:ssa ja jotka mahdollistavat loppukäyttäjien tuottaman sisällön luomisen ja välittämisen”. (<http://www.sosiaalinenmediaopetuksessa.fi/kirja>)

Sanastokeskus TSK:n julkaiseman sosiaalisen median sanaston mukaan sosiaalinen media on tietoverkkoja ja tietotekniikkaa hyödyntävä viestinnän muoto, jossa käsitellään vuorovaikutteisesti ja käyttäjälähtöisesti tuotettua sisältöä ja luodaan ja ylläpidetään ihmisten välisiä suhteita. (http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Sosiaalisen_median_sanasto)

Sosiaalinen media on käsitteenä yleistynyt vuodesta 2007 lähtien, jonka jälkeen se syrjäytti vähitellen Web 2.0 -käsitteen puhuttaessa vuorovaikutteisista verkkopalveluista.

4.1 Yhteisöllisyys

Sosiaalinen media synnyttää monenlaista yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyden muotoja ovat esimerkiksi sosiaaliset verkostot, ryhmät, verkkoyhteisöt ja parvet. Sosiaalisen rakenteen ohella yhteisöllisyyttä voidaan arvioida esimerkiksi sen tiukkuuden ja ajallisen pysyvyyden mukaan.

Sosiaalisen median yhteisöllisyyteen läheisesti liittyvät uudet kulttuuriset käytännöt kuten avoimuus ja tiedon jakaminen muovaavat laajalti yhteiskuntaa. Sosiaalisen median yhteisöllisyyden muodoista puhuttaessa voidaan käyttää myös käsitteitä sosiaalinen verkko, kansalaisjournalismi, vertaismedia tai osallistuva

media. Sosiaalisessa mediassa syntyvä käsitys henkilön maineesta ja imagosta muokkaa jokaisen toimijan henkilöbrändiä. (<http://www.sosiaalinenmediaopetuksessa.fi/kirja>)

4.2 Verkkoteknologiat

Sisältöjen avoin jakaminen ja yhteisöjen muodostuminen edellyttävät verkko-teknetologioita, jotka yhdistävät ihmiset ja sisällöt vaivatta, avoimesti ja pääosin ilmaiseksi. Tim O'Reillyn lanseeraama käsite web 2.0 ymmärretään usein tarkoittavan uusia teknologioita, käyttäjälähtöisiä suunnitteluperiaatteita, palveluita ja välineitä, joita sosiaalinen media hyödyntää.

Verkkoteknologioiden kehitys oli tärkeimpiä seikkoja, jotka vauhdittivat sosiaalisen median palvelujen yleistymistä. Uudet sovellukset mahdollistivat helppokäyttöisten ja nopeasti käyttöönotettavien julkaisujärjestelmien ja käyttäjien välisen vuorovaikutuksen mahdollistavien verkkopohjaisten ohjelmistojen yleistymisen ns. tavallisten käyttäjien keskuudessa. Näitä palveluita ovat esimerkiksi wikit, keskustelupalstat, podcastit ja blogit. (<http://www.sosiaalinenmediaopetuksessa.fi/kirja>)

4.3 Sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet

Sosiaalinen media tarjoaa helpon vaikutuskanavan monille: esimerkiksi poliittisille toimintaryhmille, yhden asian liikkeille tai yksittäisille toimijoille. Se voi toimia myös yksittäisen henkilön vaikutuskanavana toiseen yksilöön nähden. Toisaalta, kun kaikilla on mahdollisuus tuottaa sisältöä sosiaaliseen mediaan, yhden henkilön vaikutukset voivat jäädä hyvin huomaamattomiksi. Uusia sosiaalisen median palveluita syntyy ja kuolee päivittäin.

Seuraavaan luetteloon on kerätty suurimpia, suosituimpia ja keskeisimpiä eri alojen palveluita. Ne voidaan jakaa seuraavasti:

Linkkien ja uutisten jakopalveluita

- Delicious – kirjanmerkkien jakopalvelu
- Diigo - kirjanmerkkien jakopalvelu
- Furl – kirjanmerkkien jakopalvelu
- Second Brain - kirjanmerkkien jakopalvelu
- Reddit - linkkien, uutisten ja keskusteluiden jakopalvelu
- Digg – uutisten jakopalvelu

Blogipalveluita

- WordPress – blogipalvelu ja avoimen lähdekoodin ohjelmisto
- LiveJournal - blogipalvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden kattavaan yhteydenpitoon ja vuorovaikutukseen muiden käyttäjien kanssa
- Blogger – Googlen omistama blogipalvelu. Yksi Twitterin perustajista oli mukana perustamassa Bloggeria.
- Vuodatus – suomalainen blogipalvelu
- Tumblr - suosittu blogipalvelu
- Blogilista – suomalainen blogihakemisto

Mikroblogipalveluita

- Qaiku – mikroblogauspalvelu (suosittu Suomessa, kerännyt suuren osan Jaikun käyttäjistä)
- Jaiku – mikroblogauspalvelu (oli suosittu Suomessa, nykyisin vähemmällä käytöllä)
- Twitter – mikroblogauspalvelu (suosituin maailmalla)

Wiki- ja muita yhteisöpalveluita

- Wikipedia – avoin tietosanakirja
- MediaWiki – avoimen lähdekoodin wikiohjelmisto (jolla kaikki Wikimedia Foundationin palvelut on toteutettu)
- TWiki – avoimen lähdekoodin wikiohjelmisto
- Wikispaces – wikipalvelu

- Wetpaint – wikipalvelu
- Jottit – wikipalvelu
- pbworks – wikipalvelu
- Purot.net – ensimmäinen suomalainen wikipalvelu
- Google Sites – yhdessä muokattavan, pienryhmille suunnatun verkkosivuston julkaisualusta

Mediapalveluita

- Flickr – kuvien jakelupalvelu
- Photobucket – kuvien jakelupalvelu
- SlideShare - Powerpoint slidejen ja esitysten jakelupalvelu
- Prezi - uudenlaisten esitysten luominen ja jakelu
- YouTube – videoiden jakelupalvelu
- Vimeo – videoiden jakelualusta, HD-videot

Yhteisöjä

- Facebook – alun perin yliopisto-opiskelijoille suunnattu, nykyisin kaikille tarkoitettu yhteisöpalvelu
- Foursquare – paikkatietoon perustuva sosiaalisen verkostoitumisen yhteisöpalvelu
- Google+ – Googlen perustama yhteisöpalvelu
- MySpace – etenkin musiikkiin ja bändeihin panostava yhteisöpalvelu
- Suomi24 – Suomen suurin yhteisö, jossa yli 2 miljoonaa rekisteröitynyttä käyttäjää
- IRC-Galleria – Suomen suurin nuorten aikuisten nettiyhteisö, jossa on n. 450 000 rekisteröitynyttä käyttäjää
- Cross.tv - kaikille avoin monikielinen kristillisiin arvoihin perustuva sosiaalinen multimedieverkkoyhteisö
- LinkedIn – ammattilaisille tarkoitettu verkostoitumispalvelu
- Last.fm - musiikkiharrastajien palvelu, jossa mm. voi tilastoida kuunteluitaan ja saada suosituksia
- Friendfeed – avoin verkostoitumispalvelu

- Ning – pienyhteisöpalvelu
- Bebo – yhteisöpalvelu, laajasti muokattavat käyttäjien omat sivut
- HeiaHeia - kuntoiluun keskittynyt yhteisöpalvelu
- Firmakirja – yrityksille suunnattu yhteisöpalvelu
- Avainklubi - Yhteisö, jossa ideoidaan ja kehitetään suomalaisia tuotteita

Virtuaalimaailmoja

- Second Life
- Habbo Hotel

(<http://www.sosiaalinenmediaopetuksessa.fi/valineet>)

5 BLOGIN SOVELTUVUUS OPETUKSEEN

Blogi on yksi erittäin suosittu sosiaalisen median palvelu ja merkittävä tiedonlähde tänä päivänä. Lyhyesti sitä voisi luonnehtia säännöllisesti päivitettäväksi sivustoksi, jossa uusi materiaali sijoitetaan aina sivun ylimmäiseksi. Blogia voidaan hyödyntää monin eri tavoin - lukea ja seurata, osallistua blogissa käytävään keskusteluun kommentoimalla tai tuottaa ja julkaista itse sisältöä blogiin. Blogissa voi olla monenlaista sisältöä: tekstiä, valokuvia, videoita, piirroksia, animaatioita jne. Tekstiblogit ovat vanhimpia ja tunnetuimpia, mutta tekniikan kehittyessä visuaalisemmat blogit (esimerkiksi videoblogit) ovat myös vallanneet alaa.

Blogien historia liittyy läheisesti Internetin historiaan. Blogit olivat alkujaan oikeastaan linkkilistoja, jotka sisälsivät linkkien lisäksi kommentaareja, henkilökohtaisia ajatuksia ja esseitä, joiden kautta välittyi tietoa webin mielenkiitoisista ilmiöistä muille kiinnostuneille. World Wide Webin keksijä Tim Berners-Lee piti vuodesta 1992 alkaen kirjaa uusista Internet-sivustoista, ja myöhemmin 90-luvun lopulla John Barger nimesi sivustotyyppin joka nykyään vastaa blogeja nimellä weblog (1997). Jesse James Garrett alkoi pitää listaa oman sivustonsa kaltaisista sivustoista, joihin hän törmäsi webissä surffatessaan (1998). Blogien käytön kasvaessa Brigitte Eaton perusti 1999 listan, jolle yritettiin kerätä kaikki maailman blogit (Eatonweb Portal). Kriteeri, jolla listalle pääsi liittyi juuri blogien keskeisimpään piirteeseen, eli blogin piti koostua päivätyistä kirjoituksista. Tästä alkoi myös bloggaajien keskustelu ja väittely blogien oleumksesta. Uusia välineitä blogin tuottamiseen alkoi myös syntyä vuosituhannen vaihdetta kohden (mm. *Pitas*, *Blogger* ja *Edit This Page*). Alkujaan blogin pystyi perustamaan vain ne, kenellä oli taitoa koodata itse oma sivustonsa.

Olennaista blogeissa on oikeastaan se, että niiden kautta alkoi syntyä uudenlainen media, joka mahdollisti demokraattisen ja avoimen keskustelun käytännössä rakentuneiden pelisääntöjen mukaisesti. Vuosituhannen vaihteessa osa blogeista vakiinnutti muodokseen lyhyet artikkelit, ja ne alkoivat kehittyä nettilehtien suuntaan. Toisaalta blogit alkoivat myös henkilökohtaistua, jolloin bloggaajat alkoivat kirjata päiväkirjamaisia havaintoja elämästään ja ajatuksistaan linkittäen omat kommenttinsa toistensa kommentteihin ja synnyttäen näin blogien verkos-

ton. Samalla myös osa bloggaajista alkoi kohota eräänlaiseen tähtiasemaan, toisaalta myös blogilistoja syntyi.

Sosiaalisen median palveluissa kuten Twitterissä ja Facebookissa viestintä perustuu merkittävilta osin lyhyisiin ja rajatun mittaisiin tilapäivityksiin. Viesteihin voi liittää myös linkkejä ja esimerkiksi Facebookissa myös kuvia ja videoita. Tilapäivitykset ovat luonteeltaan välittömiä; ne tuovat esille ajankohtaisia ajatuksia tai linkkejä. Tilapäivitysten muodostama tieto on virtamaista; vanhempi sisältö virtaa pois uuden sisällön tieltä ja siten vähitellen "häviää" lukijan näkyviltä. Blogeissa sisältö puolestaan on luonteeltaan pysyvämpää. Vanhempiakin tekstejä on helppo nostaa esille mm. tageilla ja arkiston kautta. Blogikirjoitukset ovat pidempiä ja asiaan syvällisemmin paneutuvia kuin Twitterin tai Facebookin statuspäivitykset.

Siinä missä verkostoitumispalvelut kuten Facebook ovat erinomaisia alustoja olemassa olevien kontaktien ja erityisesti niin sanottujen heikkojen linkkien kanssa kommunikoimiseen, niiden avulla on vaikeampi luoda uusia kontakteja. Blogit sen sijaan ovat erinomainen keino uusien, potentiaalisten linkkien luomiseen. Blogikirjoitukset kokoavat helposti yhteen samanhenkisiä ja uusien kontaktien syntyminen perustuu kirjoittamalla tapahtuvaan ajatusten vaihtoon.

Verkostoitumispalveluita voidaankin käyttää blogeissa kirjoitettujen, ajankohtaisten ja kiinnostavien asioiden tiedottamiseen. Tilapäivityksissä voidaan nostaa esille blogeissa kiinnostavia sisältöä. Tällä tavoin verkostoitumispalvelut toimivat markkinointikanavana blogeihin. Toisin kuin RSS-syötejulkaisu, blogisisältöjen nostaminen esiin verkostoitumispalveluissa tarjoaa sähköpostin tapaisen, push-tyyppisen viestintäkanavan; blogisisällöt voidaan työntää esille käyttäjien status-virtoihin ja siten nostaa niitä paremmin esille.

Blogia on sanottu myös aivan uudeksi mediaksi. Käsitykset blogien merkityksestä ja tulevaisuudesta hajoavat. Ilmiö on kasvanut hyvin nopeasti niin että aktiivisia blogreja on useita kymmeniä miljoonia. Tämä on nähty merkinä median kentän mullistumisesta. Toisaalta on puhuttu myös muoti-ilmiöstä, joka menee ohi.

(http://fi.wikibooks.org/wiki/Viisautta_blogin_k%C3%A4ytt%C3%B6%C3%B6n/Johdanto)

Blogien perustaminen on usein helppoa ja sitä varten on olemassa useita ilmaisia alustoja. Valmiina olevat alustat helpottavat aloittamista, koska peruspohja on jo olemassa. Voit sitten muokata alustaa omannäköiseksi työkalujen avulla. Työkalut muistuttavat pitkälle Microsoft Wordissa käytettäviä muokkausvälineitä ja –työkaluja, mikä madaltaa kynnystä aloittaa blogi. Blogialustoissa on mahdollisuus muun muassa:

- muokata asetuksia (esim. onko blogisia julkinen/suljettu, voiko kommentoida ja kuka voi sen tehdä)
- muokata taustaa
- jäsentää sisällön sijaintia (otsikot, kappaleet jne.)
- tekstin ulkoasua (kokoa, väriä ja fonttia)
- lisätä kuvia, videota ja linkkejä
- muokata avainsanoja vastaamaan oman blogisi sisältöä
- muokata arkistoja ja niiden hakukriteerejä

Blogger on hakukoneyhtiö Googlen omistama blogipalvelu, joka on ollut verkossa vuodesta 1999 lähtien. Sen perusti tuolloin Pyra Labs -niminen yritys, jonka Google osti vuonna 2003. Bloggeria on ollut mukana perustamassa myös mikroblogipalvelun Twitterin perustaja Biz Stone. Ensijulkaisunsa aikoihin palvelu oli ensimmäisiä blogaukseen keskittyneitä alustoja, ja sille kuuluu ainakin osakiitos blogien suosion noususta 2000-luvulla. Blogger oli ensimmäisiä blogipalveluita, joiden käyttäjien ei tarvinnut käyttää HTML:ää tai lähettää sisältöä erikseen kotisivupalvelimelle, vaan blogimerkinnot voitiin kirjoittaa suoraan lomakkeeseen webissä.

Tutustuessamme erilaisiin verkkotyökaluihin alkoi blogi tuntua parhaalta vaihtoehdolta. Olimme kokeilleet blogin käyttöä edellisvuonna ”Opimme- Euroopassa” hankkeessa, jossa käytimme blogia työmatkalla matkapäiväkirjana. Googlen omistama blogipalvelu Blogger tuntui meistä selkeälle ja helppokäyttöiselle alustalle, joten lähdimme työstämään sillä työssäoppimis-blogia.

Erilaiset blogialustat ja palvelut tekevät blogeista helppokäyttöisiä, joten kenen tahansa on helppo julkaista oma blogi tai osallistua keskusteluun jonkun toisen

ylläpitämässä blogissa. Blogien erilaiset tyylit ja sovellukset vaihtelevat suuresti: on henkilökohtaisia päiväkirjoja, poliittisia kampanja- ja mielipideblogeja, kolumneja ja uutissivustoja, kuvablogeja, ääniblogeja – ja yhä enemmän myös erilaisia opetus- kurssi- tai tutkimussivustoja. Blogit soveltuvat opetukseen, eikä niiden soveltamiseen ole olemassa valmista mallia. (<http://www.ennenjanyt.net/2-04/paak.htm>)

6 KEHITTÄMISHANKKEEN TOTEUTTAMINEN

Kehittämishankkeen tavoitteena oli helpottaa työssäoppimisen valvontaa. Työssäoppimisen seuraamisessa otimme blogin käyttöön ensi kerran keväällä 2011. Koimme blogin hyväksi uudeksi oppimisympäristöksi, jonka avulla pystyimme kehittämään opetustamme. Opiskelijat oppivat myös paremmin jäsentämään ja pohtimaan oppimaansa. Blogi oli helppo luoda, siihen tarvittiin ainoastaan google-tili, jonka jälkeen päästiin luomaan omanäköinen sivusto.

Erilaiset blogialustat ja palvelut tekevät blogeista helppokäyttöisiä, joten kenen tahansa on helppo julkaista oma blogi tai osallistua keskusteluun jonkun toisen ylläpitämässä blogissa. Ongelmana aiemmin oli ollut, kuinka saada opiskelijat tarpeeksi laajasti kuvaamaan työtehtäviään työssäoppimisvihkoonsa (Liite 1-7) ja kuinka toiset opiskelijat pääsisivät tutustumaan toistensa työtehtäviin ja työssäoppimispaikkoihin. Sosiaalisen median kurssilla tuli idea lähteä viemään työssäoppimisen seuranta blogiin. Aluksi mietimme, että minkälaisen sisällön blogi tarvitsee ja kuinka se saadaan käytännössä toimimaan. Blogin käyttö oli entuudestaan tuttua, mutta nyt laadimme oman blogin ensimmäistä kertaa itse.

Lähdimme kokeilemaan kahden luokan yhteistä työssäoppimisseuranta-blogia, jossa oli tarkoitus seurata työssäoppimisen etenemistä sähköisessä muodossa. Blogiin otettiin kirjoittajiksi 16 sisustusalan ja 18 sähköalan toisen vuosikurssin opiskelijaa. Opiskelijat luopuivat mieluusti vihkoistaan ja halusivat lähteä kokeilemaan työssäoppimisen seuraamista sähköisessä muodossa.

Haasteena oli kuitenkin se, että kuinka saada kaikki opiskelijat sitoutettua päivittämään blogia säännöllisesti. Ympäristönä nettimaailma ja blogit ovat heille entuudestaan tuttuja ja jokapäiväistä arkea, mutta päivitysten säännöllisyys mietityt kuitenkin. Jokainen opiskelija sitoutui päivittämään työssäoppimisblogia vähintään kaksi kertaa viikossa. Opiskelijoiden kanssa sovittiin myös asiallisesta kielenkäytöstä päivitysten yhteydessä.

Blogin ulkoasu oli selkeä ja käyttäjiksi rajattiin aluksi vain kahden luokan opiskelijat ja opettajat. Näin varmistettiin myös se, että ulkopuoliset eivät pääse kirjoittamaan blogiin. Opiskelijoita oli myös helppo rohkaista kirjoittamaan blogiin,

koska he tiesivät, ettei ulkopuoliset näe heidän kirjoituksiaan. Blogin alkuun kirjattiin ohjeet sen täyttämiseen ja päivityskertojen määrä. (kuva 1.) Tarkoituksena oli saada opiskelijat kuvaamaan kirjallisesti työtehtäviään entistä laajemmin ja monipuolisemmin.

Top-päiväkirja 2011-2012 (sisu ja sähkö)

Kirjoittakaa VÄHINTÄÄN kaksi kertaa viikossa työssäoppimisestanne ja lisätkää mukaan kuvia työtehtävistänne. Tekstissä tulee käydä ilmi tekemänne työtehtävät, aikataulussa pysyminen, missä olette mielestänne onnistuneet, missä on korjattavaa, mitä uutta olette oppineet... Ja muistakaa kommentoida myös opiskelukavereidenne kirjoituksia!

11.11. työharjoittelu loppuu

Viimeisenä päivänä pistin akryylimassaa listoihin. Pientä ja pikkutarkkaa hommaa, pelkästään jo kattopaneelien kuviointin takia. Paikkamaalasin myös seinää. Oli oltava tarkkana ettei maalaa menisi jo kertaalleen maalatun pinnan päälle, koska kiiltoaste muuttuisi ja kohdasta tulisi kiiltävämpi.

Sain hyvää palautetta ja haikain mielin lähdin pois. Ensiviikolla on jo käytävä siellä kahvilla! :D

Lähetetty

klo 11.17

Ei kommentteja:

TOP-PAIKAT

- Iisalmen sähköpiste Ky
- Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma
- Meserak Oy
- Pro Kivikoulu ry
- Puustelli, Kataiset Oy
- Pyhäsalmi Mine Oy
- Savon kiinteistösi joitus Oy
- SK-Lasi Oy
- Sähköri Oy
- Sähkötyö Kuosmanen Oy
- Taipaleen Huoneenrakennus Oy
- Takman Oy
- Ylä-Savon ammattiopisto

Kuva 1: Työssäoppimisblogi

Osa opiskelijoista työskenteli ulkopuolisissa yrityksissä ja osa Ylä-Savon ammattiopiston rakennustyömaalla. Halusimme, että jokainen opiskelija pääsisi näkemään myös toistensa työtehtäviä, joten otimme blogiin mukaan myös työtehtävin valokuvaamisen. Jokainen opiskelija kuvasi kännykällä tai digitaalikameralla työssäoppimisensa työvaiheita ja -tarvikkeita sekä käytössä olleita laitteita. Näin blogista saatiin mielenkiintoisempi ja samalla kuvat tukivat ja selvensivät tekstiosuutta. Työnantajilta pyydettiin lupa kuvata yrityksen tiloja ja työtehtäviä, johon kaikki työnantajat suostuivat. Ennen kuin tehtiin päätös kuvien ottamisesta mukaan blogiin, teimme kyselyn opiskelijoille, jossa kartoitimme heidän kamerakännykkä ja digikamera tilanteen ja samalla kartoitimme kuinka paljon he käyttävät sosiaalista mediaa. Ainoastaan yhdellä opiskelijalla oli tilanne, ettei hänellä ollut mahdollisuutta ottaa kuvia, joten lainasimme hänelle koulun digikameraa. Näin jokainen sai lähteä tekemään päivityksiä tasavertaisessa asemassa.

Kahden ensimmäisen viikon jälkeen teimme taulukon, johon kokosimme opiskelijoiden päivityskertojen määrän, joten jokainen pystyi seuraamaan omia ja muiden päivitysmääriä. Samalla ne opiskelijat, jotka eivät olleet muistaneet tehdä päivityksiä, pystyivät lisäämään niitä.

Työnantajista tehtiin blogiin lista ja suora linkki, jolloin opiskelijat pääsivät tutustumaan eri yritysten kotisivuille ja yrityksen toimenkuvaan. Samalla itselle karttui lista uusista työssäoppimispaikoista.

Ensimmäisen opiskelijan ”uskallettua” kirjoittaa blogiin avausteksti, lähtivät ”kirjoitushanat” aukeamaan muiltakin opiskelijoilta. Muutamilla opiskelijoilla oli ensimmäisten viikkojen jälkeen enimmäkseen siitä, että olivatko he varmasti kirjoittaneet blogiin päivityksiä riittävästi. Pientä alkukeskustelua opiskelijoiden kanssa vaadittiin, jotta saatiin heidät ymmärtämään, että sisällön tuottaminen oli oleellisempaa kuin itse päivityskertojen määrä. Lopulta tekstin tuottamisessa ja kuvien ottamisessa ei ollut suuria ongelmia.

7 TYÖSSÄOPPIMISVIHKO VS BLOGI

Työssäoppisen seurannassa työssäoppimis-blogi palvelee mielestämme paremmin kuin perinteinen työssäoppimispäiväkirja, koska se aukaisee laajempia mahdollisuuksia työssäoppimisen valvontaan ja opiskelijat pystyvät työstämään omia ajatuksiaan ja oppimaansa entistä paremmin.

Työssäoppimisvihkon vahvuutena on, että työpaikan turvallisuusmääräyksiin ja työpaikan pelisääntöihin tutustumisen jälkeen, vihkoon on helppo ”kuitata” perehdytys ja tieto kulkee mukana aina opettajalle saakka. Vihkoon on pieni kokoinen ja se kulkee mukana helposti. Siitä löytyvät opiskelijan tiedot sekä opettajan yhteystiedot tarvittaessa. (ks. liite 1-7)

Työtehtävien ja työaikojen merkitsemiseen vihkossa on kuitenkin todella pieni kohta merkata kyseiset asiat, jolloin työtehtävien todellisesta sisällöstä ei tule laajaa kuvaa (vain yksi aukeama). Kun työtehtävät tulee merkattua vain pinta-puolin, jää opiskelijalta helposti pohdinta oman työn kohdalla tehdyistä havainnoista, virheistä ja opituista asioista. Vihkoon työnohjaajan on helppo ”kuitata” viikon aikana suoritettut työtehtävät, mutta kommentoinneille ei juuri ole tilaa.

Työajat ja poissaolot opettajan on kuitenkin helppo ja nopeasti tarkistaa perinteisestä vihkosta. Vihkoja kertyy kuitenkin opettajalle helposti useita ja arkistointi voi olla hankalaa. Jokaista eri työssäoppimispaikkaa kohden tarvitaan oma vihko, joten niitä voi kertyä useita, jo yhden oppilaan kohdalla. Heikkoutena on myös se, että opettaja ei pysty saamaan ”reaaliaikaista” tietoa opiskelijan työssäoppimisesta ja mahdollisista ongelmista.

Opiskelijan näkökulmasta vihko on nopea täyttää, koska siinä ei juuri tarvitse miettiä syvällisemmin omaa oppimistaan, koska tilaa ei ole paljon. Onko se sitten oppilaan kannalta hyvä asia?

Työssäoppimisen seuraamisessa blogi on osoittautunut omassa työssämme toimivaksi ratkaisuksi. Se on ollut helppo luoda ja se tarjoaa opiskelijoille sekä opettajalle mahdollisuuden tehdä päivityksiä ajasta ja paikasta riippumatta. Opiskelijat ovat aktiivisesti päivittäneet blogia ja kommentoineet toistensa kirjoit-

tuksia alkukankeudesta päästyä. Blogin seurantadiagrammista voi nähdä kuinka monet opiskelijat päivittivät ilta-aikaan blogia ja mikä positiivista, jopa viikonloppuisin. Moni hiljainen opiskelija, joka ei ole ns. perinteisessä luokkahuoneopetuksessa aktiivinen, on yllättänyt pitkällä ja humoristisilla kommentilla blogissa. ”Samalla kun ihminen kirjoittaa hän myös jäsentää tietojansa.” (Blogien opetuskäyttö, 2012)

Blogiin on helppo kirjoittaa ja lisätä kuvia, joten esim. työturvallisuusasioita voi laittaa kuvien muodossa blogiin, jolloin on helpompi herätellä opiskelijoiden mielenkiintoa asiata kohtaan. Myös opettajien mahdollisesti vaihtuessa, työssäoppimis –blogista on helppo katsoa opiskelijoiden aiempia työtehtäviä ja aikansaannoksia. Kahden eri alan opiskelijoiden yhtäaikainen blogin päivitys tuo taas mukanaan erialoihin tutustumisen ja samalla opiskelijat voivat oppia jotain uutta toisen alan työtehtävistä. Tämä tietysti edellyttää, että työssäoppiminen tapahtuu yhtäaikaisesti.

Heikkoutena blogissa voidaan pitää työhön perehdytystä. Perinteisessä vihkossa oli sivu, johon työnohjaaja pystyi ”kuittaamaan” perehdytyksen jälkeen puumerkkinsä. Blogin käytön myötä opiskelijoille annetaan työssäoppimispaikkaan mukaan työhön perehdyttämiskaavake, jonka he yhdessä työnohjaajan kanssa täyttävät. Toisaalta uusi kaavake on laajempi ja selkeämpi kuin vihkossa ollut. Perehdyttämisen jälkeen opiskelija toimittaa kaavakkeen opettajalle.

Poissaolot opiskelijat päivittivät omatoimisesti blogiin. Työnantajien mukaantulo blogiin voisi helpottaa myös sairaspoissaolojen seurantaa, jolloin opettajan ei tarvitse jälkikäteen varmistaa poissaoloja.

8 OPISKELIJOIDEN PALAUTETTA TOP-BLOGISTA

Opiskelijoita haastatellessa he kommentoivat mm., että blogi oli hyvä vaihtoehto perinteiselle vihkolle, koska sitä pystyi ”täyttämään” missä ja milloin halusi. Monet kokivat hyvänä asiana, että pääsi näkemään ulkopuolisilla ammatinharjoittajilla olleiden opiskelijoiden työtehtäviä ja näin he saivat tuntua todellisesta työelämästä. Toisilla taas nousi hieman kilpailuhenkisyys esille ja he halusivat loistaa mitä erikoisimmilla työtehtävillään. Pieni kilpailuhan ei pahasta ole, jos vaan työt tulee laadukkaasti tehtyä. He kokivat myös hyvänä sen, että blogiin pystyi kirjoittamaan vapaasti ”omalla kielellä”, eikä tarvinnut välittää äidinkielellisistä opeista. Tämä ei tietenkään ole hyvä asia äidinkielen opettajan näkökohdasta, mutta koimme että saimme opiskelijat helpommin kirjoittamaan, kun emme vaatineet kirjakieltä, eikä se oikein blogi tyyliseen kirjoitteluun mielestämme sovi. Mielenkiintoa herätti myös esimerkiksi sisustusalan opiskelijoissa sähköpuolen opiskelijoiden tekemät työtehtävät.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Jatkossa työssäoppimisblogia pystyy kehittämään vielä entistä palvelevammaksi:

- Työantajien lähtiessä blogiin, työnantajat voivat kommentoida oppilaiden työssäoppimista ja työtehtäviä, jolloin opettaja pystyy entistä paremmin seuraamaan oppilaiden työssäoppimista. Samalla todelliset sairaspoissaolot olisi helpompi todentaa. Työnantajilta tämä edellyttää entistä enemmän yhteistyökyky koulun kanssa ja samalla sosiaalisen median käyttöä, mutta samalla työnantajan antama positiivinen palaute voi vaikuttaa motivoivasti oppilaaseen. Samalla voidaan ajatella, että ongelmatilanteiden tullessa vastaan, tieto kulkee helposti. On kuitenkin muistettava, että henkilökohtaiset asiat eivät saa tulla julki.
- Kielen opetuksen mukaan ottaminen voisi olla myös tulevaisuudessa yksi osa blogia. Blogiin voitaisiin liittää esimerkiksi englan-

nin kielen ammattisanastoa, alaan liittyviä englanninkielisiä artikkeleita jne.

- Blogi voi toimia myös osana opiskelijan omaa ammatillista portfolioa. Uusille sisustusalan opiskelijoille olemme ottaneet käyttöön portfolion laatimisen opiskelujen aikana entisen opinnäytetyön sijaan. Portfolioon on annettu tietyt ohjeistukset sen sisällöstä, mutta käytännössä toteutus on vapaa niin sisällön kuin ulkoasun suhteen. He voivat halutessaan tehdä portfolion käsin tai sähköisessä muodossa, kukin persoonallisella ja omanäköisellä tavallaan. Blogiin päivitetyt kuvat on helppo liittää osaksi omaa ammatillista portfolioa ja samalla opiskelijalle on hyötyä blogin kirjoittamisesta ja sinne liitetyistä kuvista.
- Verkostoitumisesta on ollut apua, sillä keväällä 2013 otamme mukaan kokeiluun yrittäjyysopinnot ja kokeilemme luoda Y-TOP-blogin. Tarkoituksena on, että opiskelija voi suoritta työssäoppimisen aikana blogin avulla 1ov:n yrittäjyysopinnot. Yrittäjyyteen liittyvät tehtävät linkitetään blogiin ja niistä vastaa YYT-opettaja. Näin saadaan uusia henkilöitä mukaan ja uutta eri alan osaamista, jolloin myös blogista tulee entistä monipuolisempi.
- Lisäksi voimme hyödyntää blogia kansainväliseen toimintaan, linkittämällä opiskelijoiden kokemuksia ulkomaalaisista työpaikoista sekä kansainvälisissä kilpailuissa mukana olosta mukaan.

Blogiin voisi vielä lisätä esimerkiksi seuraavia kysymyksiä itsearviointia varten:

- Mitä opin/oivalsin tänään?
- Olinko tyytyväinen päivään?
- Missä tehtävässä onnistuin mielestäni hyvin ja miksi?
- Minkä tehtävän suorittaminen tuntui mukavalta? Miksi?
- Minkä tehtävän suorittamisesta et pitänyt? Miksi?
- Kuvaile jotain ongelmatilannetta. Mikä mielestäsi aiheutti sen?
- Miten ongelma ratkaistiin?

- Miten se olisi pitänyt ratkaista?
- Mitä uutta opit työtavoista, tekniikoista, työvälineistä, materiaaleista jne.?
- Minkä asian opin helposti?
- Minkä asian oppiminen tuntui vaikealta?
- Miten onnistuitko asiakkaidenpalvelmisessa?
- Mitä voisit pitää mielessäsi seuraavalla kerralla?
- Miten tulet toimeen työtovereidesi kanssa?
- Miten voisit vielä parantaa tilannetta?
- Minkälaista ohjausta, tukea ja palautetta sait?
- Mitä haluaisit kysyä ohjaajaltasi tai kouluttajaltasi?
- Saavutitko tavoitteesi?

10 SOSIAALINEN KOMMUNIKAATIO

Mieleen voi tulla kun sosiaalinen kommunikaatio viedään tietokoneiden kautta kulkevaksi, niin eikö sosiaalinen kanssakäyminen kärsi?

”Tietokoneiden käyttö ei vähennä ihmisten välistä kanssakäymistä, vaan sen on havaittu virittävän keskustelua ja edistävän yhteisöllistä oppimista. Tämä yhteisöllisyys voi tapahtua sekä verkostoituneesti tietokoneiden välityksellä tai lokaalisti saman tietokoneen äärellä (Crook 1994). Tietokoneiden käyttämisen oppijaryhmissä on nähty tarjoavan mahdollisuuksia luoda oppijoille yhteinen viitekehys, joka toimii keskustelun ja yhteisen tiedon rakennuksen perustana. Tiedonvälityksen ja -hankinnan kannalta internet ja tietoverkot on nähty eräänä uuden teknologian merkittävimpinä etuina. Internetin kautta mahdollistuvan nopean maailmanlaajuisen informaation saatavuuden on odotettu mullistavan opetuksen ja avaavan oppijoille rajoittamattomat oppimateriaaliresurssit.” (mm. Roschelle & Teasley 1995).

Koulun ja ennen kaikkea meidän opettajien tulee olla mukana kehittyvässä ja globaalissa maailmassa ja verkostoitua. Koulun verkostoitumisella tarkoitetaan suhteellisen pysyviä ja säännöllisiä yhteyksiä koulun ulkopuoliseen maailmaan niin, että verkostoituminen ulottuu opettajiin ja oppilaisiin saakka ja näkyy yhteistyönä eri tahojen kesken.

Verkostoituminen muiden toimijoiden kanssa on sekä perinteinen että uusi ilmiö. Koulut ovat tehneet aina yhteistyötä lähiyhteisön kanssa, mutta laajemman yhteistyön rajoitteena on ollut yhteydenpidon hitaus ja kalleus. Internet on mullistanut yhteydenpidon ja tuonut yhteydet kaikkien ulottuville. Koulun verkostoitumisen etuna on luonnollisesti kokemusten ja osaamisen jakaminen ja välittyminen, ideoiden syntyminen ja uuden oppiminen. Kun verkostot ovat suhteellisen pysyviä, käytäntöjä voidaan syventää ja monipuolistaa niin, että kaikki oppilaat ja opettajat voivat osallistua. Säännölliset yhteydet tukevat opettajaa ja helpottavat hankkeisiin osallistumista, kun rakenteellisia ratkaisuja on jo tehty aikaisemmin. Yksittäisen opettajan verkostot ovat haavoittuvampia ja ne yleensä

katoavat koulun käytöstä, kun opettaja esimerkiksi vaihtaa koulua. Uudenlaisia verkostoja on viime vuosina pyritty luomaan lähinnä kolmeen suuntaan: toisaalta yrityksiin, toisaalta kansainvälisiin hankkeisiin ja muihin kouluihin. (Nuuttila, 2012.)

Kirjoittaminen on tutkimuksilla todistetusti verraton oppimisen väline. Kirjoittaessaan ihminen jäsentää tietojaan. Kirjoitettuun voi toinen tarttua ja viedä ajatuksia eteenpäin. Bloggaaminen valmentaa kirjoittajaa sietämään keskeneräisiä ajatuksia. Sama funktio on joidenkin haukkumilla tekstiviesteillä, verkkokeskusteluilla, uutisryhmillä, mesellä ja chatillä. Sähköinen juttelu asettuu puheen ja perinteisen kirjallisen ilmaisun välimaastoon. Sähköinen juttelu jättää jäljen, johon voi palata.

Merkittävää (toivorikasta) on myös huomata, että kaikki sähköisen jutun muodot ovat kehittyneet epävirallisen kulttuurin piirissä. Niihin on jäänyt villin ja vapaan ilmapiirin henki, joka kannattaa ehdottomasti kantaa myös oppimiskäyttöön. Valmiiden ajatusten illuusio on syytä romuttaa (Blogien opetuskäyttö, 2012).

Blogien kiehtovuus perustuu eniten vuorovaikutukseen ja asioiden uudelleen yhdistelyyn. Samalla tämä on haaste blogien opetuskäytössä, sillä niiden käytölle ei ole valmiita malleja ja niiden käyttö vaatii uudenlaista opiskelu- ja oppimiskulttuuria. Blogien julkisuus opiskelijoille ja opettajalle sekä jatkuva vuorovaikutus opiskelijoiden välillä ja opettajan kanssa voi olla haastavaa (Oppimista tukevat oppimisympäristöt, 2007).

Blogien käyttö opetuksessa voi olla yhtä monimuotoista kuin on olemassa erilaisia opettajiakin. Blogit mahdollistavat joustamisen opiskeluaikatauluissa, jolloin opiskelija voi työskennellä omaan tahtiinsa. Ohjauksen antaminen blogissa voi olla usein hyvinkin toimivaa, esimerkiksi silloin, jos työssäoppiminen tapahtuu ulkopaikkakunnalla ja tavataan harvoin kasvatustien. Blogi voi toimia opetusaineiston varastona, jonne opetus- ja lisämateriaalimateriaali on tallennettu ja linkitetty. Lisäksi blogi toimii erinomaisena tiedostus- ja yhteistyökanavana koulun ja työnantajien välillä. Mikäli opiskelija lähtee työssäoppimaan ulkomail-

le, voidaan blogin avulla käydä kansainvälistä yhteistyötä muiden oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa, jolloin se toimii myös tehokkaana uudenlaisena työskentelyalustana sekä monimuotoisena vuorovaikutusvälineenä.

Tietotekniikan avulla voidaan rakentaa hyvinkin monenlaisia, pedagogisesti tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä. Ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa tapaa tai mallia tietotekniikan hyödyntämiseen opetuksessa ja oppimisessa. Blogin käyttö osoitti kuitenkin sen, että sitä voi jatkossa hyödyntää myös muilla oppimisalueella työssäoppimisen lisäksi.

11 LOPUKSI

Työssäoppimisen hyötyinä nähdään opiskelijoiden ammatillisen kasvun lisääntyminen. Muutokset opiskelijoiden osaamisessa, ammattitaidon kehittämisessä ja työelämän pelisääntöjen oppimisessa ovat useiden järjestäjien mielestä melko suuria. Hyvin toteutunut työssäoppiminen on parantanut ja vahvistanut opiskelijan ammatillista, persoonallista ja sosiaalista kasvua, joiden voidaan sanoa edesauttavan nuoren siirtymistä työelämän ja yhteiskunnan aktiiviseksi jäseneksi. Toivottavasti tässä hyvässä toteutuksessa yhtenä edesauttajana voi olla toimiva ja koko työyhteisöä palveleva työssäoppimis-blogi.

Tarkoituksenamme oli kehittää ja uudistaa oppilaitoksen käytänteitä ja olemme tällä hetkellä tyytyväisiä hankkeen ensimmäiseen kokeiluun ja tästä matka jatkuu kohti uusia blogeja ja niiden kehittämistä. Myös opiskelijoilta saatiin positiivista palautetta blogin käytöstä ja he halusivat myös jatkossa kirjoittaa työssäoppimisestaan blogiin perinteisen päiväkirjan sijaan.

LÄHTEET

Blogien opetuskäyttö. Luettu 6.9.2012.

(<http://opiblogilla.pbworks.com/w/page/4225677/Blogi%20ja%20ajattelun%20tai%20dot>)

Blogien opetuskäyttö. Luettu 7.12.2011. (<http://verkko-opas.fi/?id=192>)

Crook, C. 1994. *Computers and the collaborative experience of learning*. Routledge, London, UK.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Kainuun ammattiopiston nettisivut. Luettu 6.9.2012.

(<http://www.slideshare.net/jkytta/tyssoppimisipivkirjan-tyttohje>)

Koramo, M. 2011. Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näytöt ammatillisessa peruskoulutuksessa, tilannekatsaus.

Manninen, J., Burman, A., Koivunen, A., Kuittinen, E., Luukannel, S., Passi, S., Särkkä, H. 2007. Opetushallitus.

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa, verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto. 2009. Ylä-Savon ammattiopisto.

Roschelle, J. and Teasley, S. 1995. The construction of shared knowledge in collaborative problem solving. In O'Malley, C.E., (ed.), *Computer Supported Collaborative Learning*. Springer-Verlag, Heidelberg.

Työssäoppimis- blogi. 2012. ([http://top-](http://top-ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac)

[ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac](http://top-ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac))

Kalliala, Eija & Toikkanen, Tarmo: Sosiaalinen media opetuksessa. Finn Lectura, 2009. 978-951-792-383-5. Kirjan verkkosivut. Luettu 6.9.2012.

http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Sosiaalisien_sanasto Luettu 6.9.2012

<http://www.ennenjanyt.net/2-04/paak.htm> Luettu 6.9.2012

Ylä-Savon ammattiopiston työssäoppimisvihko. 2012.

Opiskelijoiden haastattelut keväällä 2012. SISU09 ja SÄH09.

Työssäoppimis- blogin osoite: ([http://top-](http://top-ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac)

[ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac](http://top-ysao2011.blogspot.fi/?zx=f720965bb562d9ac))

LIITTEET

Liite 1: Työssäoppimisvihkon etusivu

www.ysao.fi

11 Ylä-Savon
ammattiopisto

Nimi:

Koulutusala:

Luokka:

Liite 2: Työssäoppimisvihkon työpaikan tiedot -sivu

Työssäoppimispaikka:

.....

Työpaikkaohjaaja:

.....

Puhelin:

.....

Työssäoppimisjakso:

.....

Opettaja:

.....

Puhelin:

.....

Opiskelija on suorittanut mm. seuraavia ammatillisia työtehtäviä:

Muita suoritettuja kursseja (esim. tulityökurssi, ensiapukurssi, jne.)

Perehdyttäminen

Perehdyttämisellä tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden avulla opiskelija oppii tuntemaan

- työpaikkansa ja sen tavat
- työpaikan henkilöstön
- työnsä, sekä siihen liittyvät odotukset

Vastuu perehdyttämisestä on esimiehellä, mutta myös perehdyttäjällä ja hänen työtovereillaan sekä opiskelijalla itsellään.

Liite 4: Työssäoppimisvihko perehdyttäminen sivu 2

1. YLEISKUVA YRITYKSESTÄ JA TUOTTEISTA

yrityksen toiminta-ajatus, liike- ja palveluidea

Päivämäärä

Nimikirjaimet ohjaaja/opiskelija

organisaatio ja toimipisteet

johto, esimiehet

työnopastaja ja hänen sijaisensa

vaitiolovelvollisuus ja salassapito yritys/asiakkaat

6

2. TYÖAIKA JA TYÖVUOROT

työajat ja -vuorot, vuoronvaihto

Päivämäärä

Nimikirjaimet ohjaaja/opiskelija

ruoka- ja kahvitaust

sairauspoissaolot, poissaoloista sopiminen

tupakointi

kännynn käyttö työaikana

7

3. OMA TEHTÄVÄ

	Päivämäärä	Nimikirjaimet ohjaaja/opiskelija
omat tehtävät ja vastuu-alueet, työohjeet	_____	_____
oman työn tavoitteet ja laatu	_____	_____
oman työn merkitys kokonaisuuteen, yhteistyö	_____	_____
koneet, laitteet, välineet - käyttöohjeet - huolto ja häiriötilanteet	_____	_____
henkilökohtaiset suojaimet, esim. turvajalkineet/suojalasit	_____	_____
- käyttö, hoito, huolto - työasennot ja - ilikkeet	_____	_____

8

4. TYÖTURVALLISUUSASIAT

	Päivämäärä	Nimikirjaimet ohjaaja/opiskelija
turvallinen pukeutuminen	_____	_____
yrittäjän turvallisuus- suunnitelma, (ympäristön) suuronnettomuuksiin varautuminen	_____	_____
ensiapuohjeet, ensiapukaappi	_____	_____
tapaturma, sairaskohtaus	_____	_____
paloturvallisuusohjeet	_____	_____
omaisuuden suojaus, väkivallan uhkatilanne, toimintaohjeet	_____	_____

9

5. TUTUSTUMINEN OMAAN
TYÖSKENTELY-YMPÄRISTÖÖN

Päivämäärä _____ Nimikirjaimet _____
ohjaaja/opiskelija _____

esimies, työtoverit, heidän tehtävänsä	_____	_____
asiakkaat	_____	_____
oma työpiste, kulkutiet, henkilökunnan tilat, avaimet	_____	_____
siisteys, järjestys, hygienia	_____	_____
ympäristöasiat, jätehuolto	_____	_____

Opiskelijan päiväkirja
työssäoppimisjaksoilta

OHJE

Yksi aukeama vastaa yhtä työviikkoa.
Merkitse päivittäin tekemäsi työt ja ota kuittaus
viikon päätyttyä työpaikkaohjaajalta.
Toiselle sivulle voit vapaasti merkitä ajatuksia/
asioita viikon ajalta. Myös työpaikkaohjaajasi voi
halutessaan kommentoida työviikkoa.

Liite 7: Työssäoppimisvihko, työtehtävät ja ajatukset työviikosta

Pvm ____ / ____ klo ____ - ____	
Työtehtävät	
Pvm ____ / ____ klo ____ - ____	
Työtehtävät	
Pvm ____ / ____ klo ____ - ____	
Työtehtävät	
Pvm ____ / ____ klo ____ - ____	
Työtehtävät	
Työtunnit ____ / viikko	

12

Ohjaajan kuittaus